

ततः स महिषः क्रुद्धस्तूर्णं रुद्ररथं ययौ । अभिद्रुत्य च जग्राह रुद्रस्य रथकूवरं ।
 यदा रुद्ररथं क्रुद्धो महिषः सहसा गतः । रेसद्वरोदसो गाढं मुमुञ्च्य महर्षयः ।
 अनदंश्च महाकाया दैत्या जलधरोपमाः । आसीच्च निश्चितं तेषां जितमस्माभिरित्युत ।
 तथाभूते तु भगवानहनन्महिषं रणे । सस्मार च तदा स्कन्दं मृत्युन्तस्य दुरात्मनः ।
 महिषोऽपि रथं दृष्ट्वा रौद्रो रुद्रस्य चानदत् । देवान् सन्नासयंश्चापि दैत्याश्चापि प्रहर्षयन् ।
 ततस्तस्मिन् भये घोरे देवानां समुपस्थिते । आजगाम महासेनः क्रोधात् सूर्यं द्वव ज्वलन् ।
 लोहिताम्बरसंवीतो लोहितस्रग्बिभूषणः । लोहिताश्वो महाबाहुर्हिरण्यकवचः प्रभुः ।
 रथमादित्यसङ्काशमास्थितः कनकप्रभं । तं दृष्ट्वा दैत्यसेना सा व्यद्रवत् सहसा रणे ।
 स चापि तां प्रज्वलितां महिषस्य विदारणीं । मुमोच शक्तिं राजेन्द्र महासेनो महाबलः ।
 सा मुक्ताऽभ्यहरत्तस्य महिषस्य शिरो महत् । पपात भिन्ने शिरसि महिषस्य तजीवितः ।
 पतता शिरसा तेन द्वारं षोडशयोजनं । पर्वताभेन पिहितं तदगम्य ततोऽभवत् ।
 उत्तराः कुरवस्तेन गच्छन्त्यथ यथासुखं । क्षिप्ता क्षिप्ता तु सा शक्तिर्हत्वा शत्रून् सहस्रशः ।
 स्कन्दहस्तमनुप्राप्ता दृश्यते देवदानवैः । प्रायः शरैर्विनिहता महासेनेन धीमता ।
 शेषा दैत्यगणा घोरा भीतास्तस्मा दुरासदैः । स्कन्दपारिषदैर्हत्वा भक्षिताश्च सहस्रशः ।
 दानवान् भक्षयन्तस्ते प्रपिवन्तश्च शोणितं । क्षणान्निर्दानवं सर्वमकार्षुर्भृशहर्षिताः ।
 तमांसीव यथा सूर्य्या वृक्षानग्निर्घनान् खगः । तथा स्कन्दोऽजयच्छत्रून् खेन वीर्य्येण कीर्त्तिमान् ।
 संपूज्यमानस्त्रिदशैरभिवाद्य महेश्वरं । शुशुभे कृत्तिकापुत्रः प्रकीर्णशुरिवांशुमान् ।
 नष्टशत्रुर्यदा स्कन्दः प्रयातस्तु महेश्वरं । तदाऽब्रवीन्महासेनं परिष्वज्य पुरन्दरः ।
 ब्रह्मदत्तवरः स्कन्द त्वयाऽयं महिषो हतः । देवास्तृणसमा यस्य बभूवुर्जयताम्बरः ।
 सोऽयं त्वया महाबाहो शमितो देवकण्ठकः । शतं महिषतुल्यानां दानवानां महारणे ।
 निहतं देवशत्रूणां यैर्व्ययं पूर्व्वतापिताः । तावकैर्भक्षिताश्चान्ये दानवाः शतसंघशः ।
 अजेयस्त्वं रणेऽरीणामुमापतिरिव प्रभुः । एतत्ते प्रथमं देव ख्यातं कर्म भविष्यति ।
 त्रिषु लोकेषु कीर्त्तिश्च तवाक्षय्या भविष्यति । वशगाश्च भविष्यन्ति सुरास्तव महाभुज ।
 महासेनमेवमुक्त्वा विनिवृत्तः स देवतैः । अनुज्ञातो भगवता व्यम्बकेण शचीपतिः ।
 गतो भद्रवटं रुद्रो निवृत्ताश्च दिवौकसः । उक्ताश्च देवा रुद्रेण स्कन्दं पश्यत मामिव ।
 स हत्वा दानवगणान् पूज्यमानो महर्षिभिः । एकाङ्गैवाजयत् सर्व्वं त्रैलोक्यं वज्रिनन्दनः ।
 स्कन्दस्य य इदं विप्रः पठेज्जन्म समाहितः । स पुष्टिमिह संप्राप्य स्कन्दसालोक्यतामियात् ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि मार्कण्डेयसमाख्यापर्व्वणि स्कन्दयुद्धे त्रिंशदधिकद्विंशतोऽध्यायः ॥ २३० ॥
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ भगवन् श्रोतुमिच्छामि नामान्यस्य महात्मनः । त्रिषु लोकेषु यान्यस्य विख्यातानि द्विजोत्तम ।
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वा पाण्डवेयेन महात्मा ऋषिसन्निधौ । उवाच भगवांस्तत्र मार्कण्डेयो महातपाः ।